

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpat, împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Sîngerei, din 21 iunie 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui,

Țacu Ivan XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 10.12.2020 – 21.06.2021;

Instanța de apel: 03.08.2021 – 16.11.2021;

Instanța de recurs: 23.03.2022 – 22.06.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei, din 21 iunie 2021, Țacu Ivan a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal și în baza acestei Legi, i-a fost stabilit acestuia pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) luni.

În temeiul art.85 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de sentințe, prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin sentința respectivă și prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 27.05.2020, s-a stabilit lui Țacu Ivan pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani și 1(una) lună închisoare.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Țacu Ivan la XXXXX, aproximativ la ora 22:30, conștientizând caracterul social-periculos al acțiunilor de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică și consecințele care pot surveni, a consumat băuturi alcoolice și fără a deține permis de conducere, a urcat la volanul automobilului de model „VAZ 21063” cu numărul de înmatriculare XXXXX și contrar prevederilor pct.14 lit. a) al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.357 din 13.05.2009, conform căroră „Conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate” a condus mijlocul de transport pe una din străzile satului XXXXX, raionul XXXXX, unde a fost stopat de către colaboratorii de poliție a IP Sîngerei.

Având o bănuială rezonabilă că, Țacu Ivan era în stare de ebrietate alcoolică, colaboratorii de poliție i-au cerut acestuia să fie testat cu aparatul

alcoolist de tip „Drager”, însă acesta a refuzat categoric de a fi supus testării alcoolscopice în vederea stabilirii stării de ebrietate.

Acțiunile lui Țacu Ivan au fost încadrate în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal - refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, acțiuni săvârșite de către o persoană care nu deține permis de conducere.

3. Sentința nominalizată a fost atacată cu apel de către inculpatul Țacu Ivan, prin care a solicitat casarea sentinței în partea ce ține de aplicarea pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

3.1. În motivarea apelului inculpatul a invocat că, sentința o consideră neîntemeiată și că pedeapsa aplicată este una prea aspră. Este de părerea că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, în limitele sancțiunii articolului în baza cărui persoana este declarată vinovată. În același caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal în prevederile art.79 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2021, apelul inculpatului Țacu Ivan a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a stabilit că, prima instanță la momentul adoptării sentinței a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în faptele incriminate și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor lui Țacu Ivan în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, totodată corect a apreciat măsura de pedeapsă sub formă de închisoare, ținând cont de circumstanțele cauzei penale, persoana vinovată, urmările survenite și anterioara condamnare penală.

Probele administrate pe cauză corespund cerințelor stipulate de art.93-101 Cod de procedură penală, adică sunt pertinente, concludente, veridice, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentințe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrând vinovăția lui Țacu Ivan în sensul învinuirii aduse, în deplină măsură.

În concluzie, instanța de apel a considerat, că prima instanță corect a reținut circumstanțele cauzei, a încadrat juridic fapta, a apreciat probele și a stabilit vinovăția lui Țacu Ivan în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.264¹ alin.(4) Cod penal.

Referitor la pedeapsa stabilită lui Țacu Ivan, a considerat că de asemenea a fost aplicată legal și întemeiat. Pedeapsa cu închisoare de 4 ani și 1 lună în raport cu circumstanțele faptei și personalitatea inculpatului Țacu Ivan, precum și cu trecutul lui infracțional, este proporțională faptei infracționale.

La individualizarea pedepsei de închisoare prima instanță a reținut în sarcina inculpatului Țacu Ivan și a luat în considerație prevederile art.2, art.7, art.61, art.75-78, art.264¹ alin.(4) Cod penal, ținând astfel cont de gravitatea infracțiunii comise (infracțiune ușoară), de cazierul penal ce indică la comiterea anterioară a infracțiunii, de prezența circumstanțelor agravante – săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză, de cazierul contravențional, ce indică comiterea contravențiilor, inclusiv din domeniul rutier, de lipsa circumstanțelor atenuante, de lipsa evidenței la medici narcolog și psihiatru, de personalitatea celui vinovat, modul și condițiile acesteia de viață și influența pedepsei asupra corectării și reeducării lui, precum și celelalte împrejurări individuale ale cazului.

A mai reținut că, inculpatul Țacu Ivan anterior a fost condamnat de către Judecătoria Bălți sediul Sîngerei la 27.05.2020 în baza art.187 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal la pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, iar în conformitate cu prevederile art.90 Cod penal, suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare aplicată lui Țacu Ivan cu stabilirea termenului de probă 4 (patru) ani.

Faptul comiterii iarăși a unei infracțiuni denotă, că pedeapsa anterioară nu a dus la corijarea și reeducarea inculpatului. În asemenea condiții, prima instanță a luat în considerație personalitatea inculpatului, activitatea lui infracțională anterioară, rolul și comportamentul lui în timpul și după comiterea infracțiunii, precum și atârănarea lui față de faptele infracționale. Circumstanțele date indică, că corectarea inculpatului poate avea loc doar în condițiile stabilirii unei pedepse de închisoare, cu executarea reală și la inaplicabilitatea altei pedepsei penale.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Țacu Ivan, prin care invocând incidența **pct. 10)** a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței și deciziei, cu adoptarea unei decizii prin care să i se aplice o pedeapsă non-privativă de libertate în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

5.1 În susținerea recursului inculpatul invocă:

- pedeapsa aplicată este prea aspră în raport cu fapta săvârșită, luându-se în considerare că acuzatorul a solicitat aplicarea unei pedepse non-privativă de libertate;

- consideră nemotivată stabilirea pedepsei atât de aspre;

- atât prima instanță cât și instanța de apel nu și-au motivat soluția și, nu au dat apreciere probelor din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar tuturor probelor în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- consideră că era posibil menținerea suspendării pedepsei potrivit Sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 27.05.2021 și aplicarea pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal o pedeapsă non-privativă de libertate, dându-i posibilitatea reală condamnatului să-și dovedească corectarea prin comportament exemplar și muncă cinstită, astfel considerând că pedeapsa dată va asigura scopul pedepsei;

- solicită aplicarea unei pedepse non-privative de libertate din motiv că inculpatul are grad de invaliditate și are la întreținere 2 copii minori, soția suferă de cancer are nevoie de ajutor, situația familială este foarte precară iar aplicarea pedepsei cu închisoarea ar înrăutăți grav situația;

- consideră că este posibil de aplicat art. 75 Cod penal.

6. La recursul ordinar declarat de către inculpat în conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod procedură penală, procurorul a depus referință, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept admise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat. Instanța de recurs subliniază, că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului dedus judecății, se atestă că inculpatul invocă în calitate de temei pentru casarea deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) **pct. 10**) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

În esență, argumentele inculpatului se axează pe dezacordul cu pedeapsa stabilită de instanța de apel, considerând că aceasta nu a ținut cont de faptul că cauza penală a fost examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, și-a recunoscut vina integral și regretă sincer de acțiunile săvârșite fapt ce, iar pedeapsa cu munca neremunerată în folosul comunității este în măsură să-l convingă pe inculpat că respectarea legii penale este o necesitate, așa cum de altfel a procedat prima instanță.

Examinând argumentele formulate de recurent prin prisma temeiului de casare invocat, Colegiul penal concluzionează asupra netemeinicii acestora, din următoarele motive.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui

vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

După cum se constată în speță, instanța de apel a ajuns la concluzia menținerii sentinței primei instanțe în latura penală, în partea individualizării pedepsei, prin care inculpatului Țacu Ivan, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 85 alin. (1) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 4 (patru) ani, 1(una) lună.

Potrivit principiului individualizării pedepsei penale (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul. Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Colegiul penal reține că, instanța de apel la pronunțarea soluției de menținere a sentinței în partea contestată, temeinic a reținut că prima instanță la stabilirea pedepsei a luat în considerație prevederile art.2, art.7, art.61, art.75-art.78, art.264¹ alin.(4) Cod penal, ținând astfel cont de gravitatea infracțiunii comise (*infracțiune ușoară*), de cazierul penal ce indică la *comiterea anterioară a infracțiunilor*, de prezența circumstanțelor agravante – *săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză*, de cazierul contravențional, ce indică *comiterea contravențiilor*, inclusiv din domeniul rutier, de lipsa circumstanțelor atenuante, de lipsa evidenței la medici narcolog și psihiatru, de personalitatea celui vinovat, modul și condițiile acestuia de viață și influența pedepsei asupra corectării și reeducării lui, precum și celelalte împrejurări individuale ale cazului.

De asemenea s-a mai reținut că, inculpatul Țacu Ivan anterior a fost condamnat de către Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei la 27.05.2020 în baza art.187 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal la pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, iar în conformitate cu prevederile art.90 Cod penal, suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare aplicată lui Țacu Ivan cu stabilirea termenului de probă 4 (patru) ani.

Prin urmare, instanța de apel corect și motivat a concluzionat că asigurarea faptului convingerii inculpatului în necesitatea respectării ordinii de drept și a normelor morale poate fi realizată doar prin stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, 1(una) lună.

De asemenea instanța de apel a notificat și a ținut cont la stabilirea pedepsei de gravitatea infracțiunii săvârșite, de impactul social negativ al acțiunilor inculpatului, de personalitatea acestuia, care anterior a fost condamnat și care beneficiind de o pedeapsă neprivativă de libertate, nu a mers pe calea corijării și din nou a săvârșit o infracțiune din domeniul transporturilor.

Prin urmare, Colegiul penal constată că argumentele invocate de recurent cu privire la restabilirea echității sociale și corectarea condamnatului prin stabilirea pedepsei non privative de libertate cu aplicarea art. 90, Cod penal, nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare în sensul rejudecării deciziei instanței de apel.

Totodată, Colegiul penal menționează că, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că, scopul pedepsei poate fi atins cu sau fără executarea efectivă a acesteia, or, conform prevederilor art. 90 alin.(1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probațiune.

Astfel, Colegiul penal indică că, în formarea convingerii, instanța de apel a ținut cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv, întreaga conduită a inculpatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la pedeapsa cu închisoarea aplicată inculpatului Țacu Ivan, or, aceasta s-a stabilit a fi proporțională faptelor comise de către inculpat.

Mai mult decât atât, după cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal constată că, instanța de apel și-a motivat destul de suficient decizia și în deplină corespundere cu respectarea prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, a dat răspuns la toate alegațiile apelatului expuse în cererea de

apel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la pronunțarea deciziei recurate, or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a acesteia nu s-au stabilit.

În acest sens, Colegiul penal face trimitere la pct. 37 a hotărârii CtEDO din 16.02.2010 în cauza *Albert vs. România*, în care s-a statuat că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare argument (cauza *Van de Hurk vs Olanda*, din 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Din considerentele expuse, instanța de recurs atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a admis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune a fi dispusă inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4), Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Țacu Ivan XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **11 august 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie